

Det skal også være bæredygtigt

Husk nu, sagde en tidligere kollega, at når I effektiviserer med alt det der lean, skal det også være bæredygtigt. Jamen det er det da, svarede jeg, vi følger bygningsreglementet og vores huse kan bære det de skal, det har vi anerkendte statikere til at sikre. Det er i Sydamerika og det fjerne østen man snyder på vægten så deres huse ikke kan bære og styrter sammen for et godt ord.

Det var ikke det jeg mente, lød svaret, og det vidste jeg da godt, men jeg fandt påmindelsen dum - eller i hvert fald uovervejende - og gav derfor også et dumt svar.

Jeg ved godt, at vi skal passe på vores klode fordi vi kun har den samme, og at vi skal tænke os om når vi handler. Det har vi talt om i alle de år, jeg kan huske som rådgiver, men unægtelig med lidt forskellige begrundelser. Men ikke mindst vores energiforbrug har været i centrum, for der har altid kun været - kendte - reserver til en kortere årrække. Men netop ordet 'kendte' blev ofte overset, for man ledte ikke efter mere, end nok til at dække den næste snes år. Hvorfor skulle olieselskaberne dog gøre det, vi kender jo alligevel ikke fremtiden?

Vores huse er en storforbruger af energi og belaster dermed vores grønne regnskab ganske meget, og derfor skal vi spare på husenes energiforbrug - ergo isolere mere, lyder argumenterne, men holder de? Jeg har deltaget i forsøg med re-industrialisering af boligbyggeriet, hvor vi fandt at lette elementer, fremstillet med en langt højere præcision end vi er vant til, gav et markant lavere varmekonsum, faktisk så lavt, at vi kunne se muligheder for helt at undvære det traditionelle varmesystem med rør under gulv og radiatorer ved vinduerne.

Og hold da op hvor kunne der spares, hvis det var tilfældet. I alt fra fjernvarmeledninger til installationer, og endnu vigtigere, stort set alt kunne præfabrikeres og samles med færdige overflader, så det var kun en elektriker eller to, der skulle ind efter montagen, og så ham med køkkenelementerne.

Vi talte for alvor om 12 ugers byggeriet.

Men fjernvarmen stod i vejen. Den var indført i tidligere anstrengelser for at spare energi, og nu lå der store investeringer og de skulle bruges. Altså den gang.

I dag er man begyndt at indse, at vi måske om få år meget vel kan have en situation med overskud af grøn el fra sol og vind, og at vi derfor hellere skal spare på isolering og tænke store, åbne og lyse boliger med indbygget egenproduktion af solenergi, og med klimanlæg og al den slags, der kan skabe en bedre boligkvalitet.

Naturligvis skal vi bruge energieffektive komponenter, men det skal ikke være for at spare på energien, den har vi nok af takket være solen, men for at kunne bygge med minimalistiske løsninger og effektive byggeprocesser.

Jeg har gennem årene rejst ganske meget i USA og Canada, hvor man på mange måder er langt fremme med en rationel tilgang til boligbyggeri, især i form af enfamiliehuse. Stor funktionalitet, mange kvadratmeter, soveværelser på rad og række alle med eget badeværelse, men med en udpræget lavpriskvalitet. Kedelig arkitektur, billigt design, uinteressante materialer - med et enkelt ord: Ligegyldigt!

Her er det at jeg føler at vi med den danske tilgang til design kan skabe noget nyt, som vi kunne kalde: Nordic Lean-green.

Jeg forestiller mig en helt ny form for byggeri - især af boliger - med en anderledes byggeproces, baseret på to nye præmisser: Der er al den el-energi til rådighed, vi behøver inden for rimelige grænser, mens alle træk på jordens basale ressourcer skal minimeres.

Kriterierne skal være godt design og evne til at skabe gode bebyggelser og byer, og til stadig lavere priser, ja faktisk med det visionære mål fra Projekt Hus:

Dobbelt værdi til halv pris.

God weekend

Sven

Trimmede Tanker © er en medlemservice til medlemmer af foreningen Lean Construction-DK. Forfatteren er Sven Bertelsen, der ca. hver anden uge sender et brev om et emne af særlig interesse for vores medlemmer. Brevene udtrykker Svens personlige meninger, som ikke nødvendigvis er det samme som foreningens. Kommentarer til brevene bør derfor sendes direkte til Sven på sven@bertelsen.org.

Vi sender *kun* brevene til medlemmer af LC-DK, men flere medarbejdere hos en medlemsvirksomhed kan godt komme på mailinglisten. Brevene lægges samtidig som filer til download på foreningens hjemmeside.

Anmodning om at komme på listen sendes til foreningen på mail lcdk@leanconstruction.dk

Kortere citater kan ske med angivelse af kilde, brug af større dele eller hele brevet skal aftales med forfatteren.